Anul LXXXIII — Sibiu, 22 Septemvrie 1935 — Nr. 40

BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIATIUNII" SIBIU

Telegraful Roman

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

APARE SAPTAMANAL

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Incercare despre teofanii

In toiul discuțiilor ce s'au iscat în jurul arătărilor ce declară Petrache Lupu că le-a avut, s'a auzit, nu numai din partea unor persoane cari nu sunt introduse în teologie, cum e dl Dr. Paulian, ci chiar și din partea unui membru fruntaș al clerului, cum e părintele protopop Al. Brote (vezi «Gazeta Transilvaniei» din 22 August a. c.), afirmația hotărâtă că Dumnezeu nu se poate arăta, deoarece în evanghelie se spune că «pe Dumnezeu nimenea nu L-a văzut niciodată» (Ioan 1, 18).

Mi se pare, de aceea, foarte oportun să vădesc eroarea unei asemenea păreri, încercând să schiez și o explicație teologică a modului în care se arată Dumnezeu oamenilor.

Că Dumnezeu s'a arătat oamenilor de multeori, ne mărturisește însași Sf. Scriptură. Ajunge să amintesc despre arătarea lui Dumnezeu la stejarul Mamvre, de care s'a împărtășit Avraam (Fac. 18) și de cea de care s'a împărtășit Daniil (Cap. 10, 5).

Acei cari se înțepenesc lângă citatul ev. Ioan 1, 8, n'au observat poate așanumitul graiu *antinomic* al Scripturilor și în general al oricărui mistic. Sfânta Scriptură mai puțin sistematic, dar cei mai mulți mistici foarte sistematic, vorbesc despre Dumnezeu în termeni direct contrazicători.

Așa de pildă Sf. Scriptură ne spune pe deoparte că pe «Dumnezeu nimenea nu L-a văzut niciodată», că: «locuește într'o lumină neapropiată (inaccesibilă)» (I Tim. 6, 16), că «cele ale lui Dumnezeu nimeni nu le știe fără numai Duhul lui Dumnezeu» (I Cor. 2, 11). Pe de altă parte locurile mai sus amintite, *ca și toată Sf. Scriptură*, este o continuă descoperire a adâncurilor lui Dumnezeu, pe tot felul de căi: prin arătări în chip de om, prin diferite alte semne și mai ales prin comunicări deadreptul în inima omului.

Cum avem să împăcăm aceste expresiuni contradictorii referitoare la accesibilitatea, respectiv inaccesibilitatea lui Dumnezeu?

Răspunsul cel mai satisfăcător la această întrebare l-a dat mistica ortodoxă în vâltoarea discuțiilor isichaste din veacul 14. Iată acel răspuns: *cu ființa Dumnezeu este inaccesibil, cu puterile și lucrările Sale El coboară până la noi.* Prea departe n'a putut ajunge însă teologia de atunci în explicarea și aprofundarea acestui răspuns.

Material prețios pentru desvoltarea doctrinei se află în teologia rusă mai nouă (Bulgakov-Berdiaev) și la misticii germani din evul mediu. Cred că această doctrină ar putea avea în rezumat forma următoarea:

Ființa lucrurilor și în deosebi a subiectelor personale rămâne inaccesibilă oricărei sforțări de-a întra în contact nemijlocit cu ea. Suportul ultim al unei persoane cu care sunt în strânse legături îmi rămâne ascuns sub șapte peceți. Există mai adânc de stările de conștiință și de manifestările unei persoane o realitate indeterminabilă. Chiar adâncul nostru ne rămâne nouă ascuns și indeterminabil. Cunoaștem manifestările, lucrările, puterile acelui ascuns, dar el însuși nu e identic cu nici una din aceste lucrări și nici cu ele în totalitate. Ascunsul acesta nu e suma tuturor manifestărilor sale, chiar dacă acestea s'ar realiza în număr infinit. Nu numai cantitativ le depășește, ci, ca să spun așa, oarecum chiar calitativ, deși ființial sunt identice. El e incolor, neactualizat, nedeterminat, dar din el țâșnesc toate culorile conștientului, toate manifestările determinate. El nu e nici cugetare, nici voință, nici putere activă, nici ideea din acest moment, nici deciziunea din momentul următor, nici sentimentul acesta, nici gestul sau mișcarea cutare, nici toate la un loc. Și totuși toate acestea sunt din el; el e și cugetare, și simțire și lucrare etc. Propriu zis, pentru orice mijloc de investigație omenească, *el nu este*, nu poate fi aflat, constatat. El e abisul pustiu pentru privirea noastră, golul fără sfârșit, dar golul fecund, creator la infinit. Am văzut că despre el nu putem vorbi decât antinomic, determinându-l prin manifestările (măștile) lui, dar, nemulțumiți cu această determinare imperfectă, aruncând peste bord orice adjectiv și rămânând la constatarea *inexistenții* lui pentru mijloacele noastre de a-l cunoaște.

Acest ascuns care e dincolo de stările determinate ale conștiinții, nu-l numesc «eu» cum face părintele Bulgakov. Acest ascuns e altceva de cât ceeace numim «persoană», deși face parte integrantă din persoană. «Eul» este, pentru mine, factorul voluntar și luminător care trece prin vama sa aproape toate țâșnirile din acel câmp gol și fecund. Eul este nu numai o strungă pasivă prin care sunt silite să treacă, determinându-se și luminându-se astfel, toate valurile plecate din adâncul indeterminat, ci are și un rol de inițiativă, oarecum de constrângere a «ascunsului». Mișcându-se «eul», mișcă prin aceasta și ascunsul, silindu-l să emită din sânul lui o anumită manifestare. Totuși puterea aceasta de constrângere a «eului» își are limitele ei. Sunt manifestări ale «ascunsului» cari nu trec prin vama «eului» pentru a se realiza și de multeori «eul» nu poate obține din sânul «ascunsului» ceeace dorește.

Să numim acel ascuns «ființă» sau «substanță», pentrucă este de fapt ceeace stă mai dedesuptul lucrurilor, este esența lor. Se înțelege că la lucruri ființa nu-și trece țâșnirile prin vama unui factor regulator, conștient și voluntar.

La Dumnezeu «adâncul», «ascunsul» sau «ființa» e infinit mai plin de posibilități. Și Dumnezeu fiind persoană, toate manifestările «ființei» trec prin sfera ei de inițiativă. Trebue să ne închipuim totuși că «abisul» ființei divine nu e față de factorul personal divin în aceeaș stare de obscuritate și oarecum de libertate, ca la om. Dumnezeu are o viziune clară în «adâncul» Său și acesta îi stă cu desăvârșire la dispoziție.

Eventuala obiecțiune că admițând la Dumnezeu un «adânc fără fund» pe de o parte, pe de alta lucrări, sau manifestări deosebite de el, îl facem pe Dumnezeu compus, e cu totul neserioasă. «Adâncul», «ființa» divină e cu totul simplă, interminabilă, unitară, dar plină de posibilitățile infinite. Posibilitățile acestea realizate, nu sunt «ființial» deosebite de adâncul din care au ieșit. Totuși nu le putem identifica nici pe câte una în parte, nici toate la un loc cu «adâncul», cu «ființa».

Ceeace ne e accesibil nouă dela Dumnezeu sunt numai iradierile, manifestările, lucrările «ființei» divine. Toate numirile ce le dăm lui Dumnezeu, chiar numele de «ființă» le luăm dela aceste lucrări. Ii zicem lui Dumnezeu «viață» dela lucrarea lui de viață făcătoare, «înțelepciune» dela lucrarea lui de înțelepciune dătătoare, «ființă» dela lucrarea de ființă ziditoare. Insași «adâncul», «ființa» Lui, rămâne mai presus de orice nume, de orice apropiere, fie cu gândul, cu simțirea, cu experiența inimii etc. Acel «adânc» «nu este» pentru noi, sau «încă nu este» (μὴ ὀν); el e «tăcerea», «ascunsul». Numai imperfect îi dăm numirile lucrărilor ce izvorăsc din el. Când vrem să fim mai adecvați, nu-i dăm nici o numire. Spunem că Dumnezeu e «viață», dar ne grăbim să spunem că totuși El nu e «viață», ca unul ce e mai presus de viață. De aci graiul antinomic când vorbim de Dumnezeu.

Nouă ne sunt accesibile și împărtășibile lucrările lui Dumnezeu, ființa Lui rămâne inaccesibilă și neîmpărtășibilă (Vasile cel Mare, citat de Palama de multeori; Dionisie Areopagitul în diferite locuri). In lumea relativă nu vin decât lucrările divine. Acesta nu însemnează că «ființa» lui Dumnezeu nu e pretutindeni. Dar precum adâncul nostru rămâne neîmpărtășibil, chiar dacă e prezent în acelaș loc unde apar și manifestările noastre, cu atât mai mult adâncul divin rămâne inaccesibil, metafizic, ontologic inaccesibil, nu spațial. E o categorie de existență ce nu se împărtășește, la care nu e nici un fel de acces. Trebue să operăm aci cu categoria «adâncului», a «intenzivului» spiritual, nu cu a spațiului.

Lucrările lui Dumnezeu ni se împărtășesc și le putem lua într'o măsură oarecare (după om) la cunoștință în două forme: întâi avem rezultatele lor, toate cele creiate și al doilea ele înseși în acțiunea lor prezentă. Lumea creiată, rezultatele lucrărilor dumnezeești (τὰ ἀποτελέσματα), ne spune că aci a fost activă odată puterea dumnezeească. Lucrurile poartă în ele impregnat semnul fostei lucrări dumnezeești, așa cum roșața cărămizii e semnul rămas al focului ce-a fost odată prezent în cărămidă. Unii oameni nu văd decât atâta din Dumnezeu. Aceștia sunt cei cu argumentele cosmologice, raționaliști deiști, sau chiar teiști!

Dar lucrările lui Dumnezeu sunt în fiecare moment active și prezente. Nu toți le sesizează însă în actualitatea lor vie. Nu toți le pot primi, se pot împărtăși de ele.

Și aci vine al doilea motiv pentru care Sf. Scriptură spune că Dumnezeu este inaccesibil omului. Atâta timp cât omul rămâne singur cu puterile sale, nu poate sesiza divinitatea și nu se poate împărtăși de ea. Cum explică foate frumos Sf. Scriptură Palama, omul nu poate cunoaște și vedea cele ale lui Dumnezeu; numai Duhul lui Dumnezeu le poate cunoaște. Deci e de lipsă ca Duhul lui Dumnezeu să se sălășluiască într'un om, ca acela să poată cunoaște cele ale lui Dumnezeu. Așa încât nu mai e omul care cunoaște cele ale lui Dumnezeu, ci însuși Duhul Lui. Omul care lapădă duhul lumii «primește înlăuntrul său Duhul dela Dumnezeu, care cunoaște cele ce sunt ale lui Dumnezeu, precum duhul omului cunoaște cele ce sunt ale omului... Cum nu va vedea acela prin Duhul primit lumina nevăzută? ...Doar nu-Și este Sieși nevizibil Dumnezeu, ci celorce ce-L privesc și-L cugetă cu ochi și cugetări creiate și naturale. Celor în cari se inarticulează Dumnezeu ca organ conducător, nu le va oferi, prin Sine, într'un chip manifest și vederea darului Său?... Căci precum raza din ochi numai unindu-se cu razele soarelui devine lumină activă și vede cele sensibile, în acelaș chip mintea numai devenind un Duh cu Domnul, vede clar cele duhovnicești» (Din Sf. Grigorie Palama, trad. de subsemnatul în Anuarul Academiei teologice Andreiane 1932—33, pag. 39—40).

Dar cu aceasta am trecut la altă chestiune: la modul cum se poate arăta Dumnezeu oamenilor. Ceeace ne vom sili să înțelegem întrucâtva în alt număr.

Dr. D. Stăniloae

Nr. 7783/935 Ep.

Notificare oficială

Se atrage atențiunea Oficiilor protopresbiterale și parohiale, că termenul pentru subscrierea la împrumutul de consolidare 3% 1935 a creanțelor față de stat mai vechi de 1 Aprilie 1934 s'a prelungit până la finea lunei Septemvrie 1935.

Sibiu, 10 Septemvrie 1935.

Consiliul arhiepiscopesc

Ofensiva „Bibliotecii parohiale“

— Glasul viitorului pentru noi, preoţii —

[Sfârşit]

Măsură de prevenire

Noi să prevenim acele zile, acel viitor. Şi-l putem prevenì dând cea mai mare atenţie *Bibliotecii parohiale*, punând Biblioteca parohială în centrul grijilor noastre de educaţia prin carte a păstoriţilor noştri. Trebue să dăm Bibliotecii parohiale o nouă desvoltare, care să întreacă orice alte biblioteci ce ar avea încă fiinţă în parohie: cea şcolară, a casinei, a Casei culturale, sau sub orce nume şi numire ar mai figura biblioteci în comună!

Să luăm în privinţa asta pildă dela înaintaşii noştri mari: Şaguna, care văzând sărăcia noastră de tot felul, a început a întemeia fonduri, cari să ajute mai cu nădejde măcar pe copiii noştri; Gojdu l-a urmat. Pantazi asemenea. Andronic la fel. Şi erau fondurile întemeiate de ei mici la început, dar, susţinute cu răbdare şi cu credinţă în viitorul lor, iată noi le avem azi mari, şi ca mâne uriaşe.

Ofensiva Bibliotecii parohiale

Să facem şi noi la fel: Văzând sărăcia mijloacelor de bună educaţie a poporului nostru iubit, să punem toate sforţările, ca această sărăcie să scadă, ba în viitor să dispară, — punând la îndemâna fiilor şi urmaşilor noştri o fântână bogată de apă vie, a aleselor şi izbăvitoarelor învăţături, şi acea fântână să le fie: *Biblioteca parohială.*

Un început de Bibliotecă parohială avem şi azi. Autoritatea noastră bisericească s'a gândit la acest început de câţiva ani încoace. Dar biblioteca de azi e mai mult un preţios ajutor de cultivare a preotului însuşi, şi e prea puţin aceea ce ne lipseşte: *Fântâna fermecată a satului, la care să alerge tot bunul cetitor*, ca flămândul la masa cea bine aşternută şi primitoare pentru toţi. Tatăl şi mama, care vede pe fiul său, sau pe fiica sa, dornică de cetiri, şi în dorul ei a pus mâna pe ce-a putut, pe broşuri „de senzaţie“, pe marfă de bâlciu întinsă ei de vânzătorii fără alegere, — să-i poată spune: Du-te, fiul meu sau fiica mea, la biblioteca parohială, şi-ţi alege acolo, — sau îţi va alege părintele bibliotecar — în fiecare săptămână, cel puţin o carte, şi adapă-ţi tu sufletul tău tiner şi nevinovat, cu ştiinţa curată ce o găseşti în acelea, ca să nu te rătăcească cetirile ce-ţi cad în cale la tot pasul, mai multe rele, veninoase, decât bune. Şi fiul şi fiica să se încredinţeze că aşa este! Să vadă ei înşişi că aceea ce li se dă spre cetire din biblioteca parohială, e aur curat, e duhul lui Dumnezeu, al omeniei şi al curăţiei sufleteşti.

Pentru a avea *aceste* biblioteci, trebue să pornim noi preoţii, ajutaţi de credincioşi, o inimoasă ofensivă pentru îmbogăţirea bibliotecilor parohiale aşa fel, ca în scurtă vreme să le vedem sporite cu sute de cărţi alese, potrivite pentru a fi cetite cu folos de tot poporul. Pentru a ajunge la asta, să iscodim toate mijloacele cinstite, de a le da putinţa de procurare de cărţi. Avem şi azi sute de cărţi scrise în duh sănătos creştinesc şi iubitor de popor. Pe toate să le adunăm în bibliotecile noastre parohiale.

Cum să purcedem? Cum s'o pornim?

Arăt cum am făcut subscrisul în câteva locuri, şi am reuşit mulţumitor: La serviciile divine în sobor cu mai mulţi preoţi, cari au atras popor numeros la sf. biserică, am vorbit credincioşilor despre rosturile de sus ale bibliotecii în casa oricărui credincios, dar mai ales a bibliotecii parohiale. Am citat pilda marilor creatori de fonduri, la început mici, dar cu gând mare pornite şi ajunse apoi mari, ca să ajute la risipirea sărăciei de printre noi, având să fie fiilor şi nepoţilor noştri chiar din belşug ajutătoare. Mici au fost acelea la început, mari au ajuns azi. Să facem la fel în faţa *sărăciei sufleteşti* şi a pornirilor spre rătăcire cu care ne luptăm azi, şi la asta ne va ajuta biblioteca parohială!

Am spus apoi: această îmbogăţire a bibliotecii parohiale, am putea s'o facem luând sume în bugetul bisericei. Dar, am zis, cu cartea suntem ca şi cu pomii din grădină. De ai moştenit tu o grădină cu 10 pomi în ea, — treci printre ei uşor, grijeşti ce grijeşti de ei, dar nu te pui cu toată inima pe ei. Dacă însă ai sădit tu însuţi două altoi noi în aceeaşi grădină, de aceste 2 altoi porţi grijă întreit mai mare ca de ceilalţi pomi, le uzi, le curăţi, le legi, le fereşti de omizi, le sapi în jur, — îţi legi tot gândul şi inima de ele, le ai dragi ca pe 2 feţi ai tăi. „E adevărat asta?“

— Adevărat!...

Ei, bine, aşa-i şi cu cartea, cu gazeta. O carte sau o gazetă, căpătată de cinste dela bineva, o ceteşti aşa mai pe de-asupra şi o pui deoparte; puţin s'a legat de sufletul tău. Dar de ţi-ai abonat o gazetă pe ales, o, pe aceea o ceteşti cu toată luarea aminte, îţi legi gândul şi inima de scrisele ei, ţi-i mai dragă, căci e plătită de tine, e agonisita ta. Aşa şi cartea pe care ai dat banul tău, o ceteşti cu altă atragere, decât pe una venită de pomană.

Iacă pentruce biblioteca parohială e mai bine să fie sporită prin jertfirea noastră a tuturora! Să ne simţim cu toţii legaţi de ea; să ştim că acele cărţi sunt *şi ale noastre*, ale fiecăruia. Căci cu alt dor le vom cetì, ca să vedem pe ce am dat banii noştri? (Cam aşa am vorbit).

Pilda şi colecta

Şi îndată după aceste lămuriri, am pus o carte de rugăciuni pe un tas şi am spus: Acum să arătăm, care cum am înţeles această chemare. Iată noi preoţii mergem cu pilda înainte şi punem pe acest tas un început de prinos, de jertfă, din partea noastră (şi am pus 10—20 de lei). Şi tasul va merge acum, iubiţi credincioşi, printre voi, să puneţi pe el care cât puteţi, care cât voiţi. Şi să ştiţi, că pentru copiii voştri, pentru luminarea cea bună a sufletelor lor, puneţi. Din ce se va aduna, vom cumpăra 10—15—20 de cărticele, câte se va putea. Pe acelea părintele le va împărţi celor mai buni cetitori, şcolarilor mai măricei, tineretului ieşit dela şcoală, tuturor cari le vor dorì. Fiecare băiat sau fată, va ceti carea primită şi va spune tatălui său şi mamei sale, că ce a cetit, ce a învăţat din acea carte?, ca să vadă tatăl şi mama pe ce au dat câţiva bănuţi şi ei. Va primi apoi alta şi alta din cărticelele, făcând cu toate la fel. Intr'o zi preotul va aduna pe cei ce au avut cărţi şi va face cu ei un fel de mic examen: să-i arate ei care ce a învăţat din acele cărţi, şi ce crede despre ele? Părintele va însemna mărturiile cetitorilor, apoi va cetì, în biserică sau la casa culturală, înaintea părinţilor, *părerile fiilor lor*, — ca să vadă ce bine le fac ajutând la cumpărarea de cărţi pentru biblioteca parohială.

Când după asta îi va pofti să mai ajute, căci cărţile aduse au fost cetite, — ei cu drag vor dăruì mai mult.

Şi aşa biblioteca parohială va sporì, dar va spori mai mult sufletul bun în fiii oamenilor, având să ne dee rânduri de oameni tot mai luminaţi şi bine îndrumaţi.

La început rodul ostenelei preotului va fi modest şi mic. Al doilea va fi mai bun, — iar peste ani de zile, biblioteca parohială va fi Fântâna fermecată a satului, şi cetăţuia sufletească luptătoare împotriva pornirilor rele şi a îndemnurilor stricătoare, pe care tetitorii le pot culege din cărţi ce le cad nealese în mâni.

Incercările mele

Subscrisul am încercat în câteva sate şi am reuşit mulţumitor. Deşi am mers între oameni fără a-i pregăti înainte, am adunat în parohia *Căstău* un prim fond pentru sporirea bibliotecii parohiale, de 150 lei; la *Tămăşasa*, la cercul religios, 200 lei; în parohia *Romos* (Duminecă 15 Sept.) s'a adunat frumuşica sumă de lei 470, — (etc.), şi stăruinţa se urmează acum mai departe.

Din banii strânşi vom cumpăra 10—12—15 cărticele bune, d. ex. din colecţia «*Ia şi citeşte*» dela „Dumineca Ortodoxă“ (Bucureşti, 2, strada Sfintei Vineri Herasca), sau din cataloagele librăriilor noastre bisericeşti, din al librăriei Pavel Suru, Bucureşti (C. Victoriei), etc. Noi vom întocmì un catalog al cărţilor alese ieftine, potrivite pentru bibliotecile parohiale.

Urmările

O, urmările pot fi foarte fericite. Pe lângă câştigul moral prevăzut mai sus, bogăţia bibliotecilor parohiale va fi şi un puternic impuls pentru scriitorii de cărţi moralizatoare şi de tâlcuiri religioase. Când se va şti, că sunt prin parohii 5000 sau 10.000 de biblioteci cari cumpără bucuros scrierile de cuprins sănătos sufletesc, *se va scrie şi se va tipări mai mult!* Preotul bibliotecar va avea ce alege şi ce cumpăra; poporul sufleteşte mult se va îndrepta. E aceasta un scop superior, un ideal, pentru care se plăteşte să osteneşti, să trăeşti, să propovedueşti. In puţini ani, în felul acesta, bibliotecile parohiale pot fi fala şi bucuria noastră, şi totodată: *termometrul după care cei în drept vor putea judeca* **vrednicia preotului** *în parohia lui!*

Dee Dumnezeu ca munca la care se face chemare prin cele de mai sus, să pună cunună de laudă pe fruntea celor mai mulţi dintre preoţii noştri!

Prot. **I. Moţa**

„Asociaţiunea“ la Satu-Mare

Manifestaţii româneşti la graniţă

(=) Adunarea generală a Asociaţiunii culturale «Astra» s'a ţinut, anul acesta, într'o localitate dintre cele mai nimerite, acolo unde se cere un deosebit apostolat, — fiind vorba de a lucra la o frontieră, cum este Satu-Mare, pe meleaguri din care primim adeseori veşti despre: subminarea temeliei statului românesc...

Aici, ca şi în alte locuri de altfel, n'are ce căuta politicianismul urgisit, care înduşmăneşte mereu pe fraţi, spre marea bucurie a celorce se simt atât de străini în ţara aceasta.

Cu toată dreptatea s'a scos la iveală, şi la adunarea generală din acest an, rolul mare al şcoalei şi bisericii în munca uriaşă de reromanizare a unui ţinut înstrăinat.

Adunarea, condusă de prezidentul, dl Iuliu Moldovan, a durat două zile, în 14 şi 15 l. c. şi, pe lângă toată criza economică şi financiară ce ne bântue, a fost bine cercetată de intelectuali şi de ţărănimea satelor din jur.

M. Sale Regelui, «Voevodului culturii româneşti», şi Preşedintelui onorar al societăţii, i s'a trimis din adunare telegramă de respectuoase omagii ale iubirii şi devotamentului supuşilor Săi.

Din partea bisericii ortodoxe s'a adus binecuvântare asupra lucrărilor Asociaţiunii prin cuvântul frumos rostit de P. S. Sa arhiereul dela Oradea, Andrei Crişanul, făgăduindu-se vechiului aşezământ întregul sprijin al bisericii noastre dreptmăritoare.

Au urmat apoi alţi numeroşi şi distinşi oratori, ca vrednici reprezentanţi ai diferitelor autorităţi, primiţi cu multă simpatie, care a izbucnit îndeosebi după cuvântul cald al dlui Lungulescu, grăitor în numele Ligii antirevizioniste.

«Nici o singură brazdă!» a fost răspunsul hotărât şi unanim al numerosului auditor, ca să audă şi iubiţii noştri minoritari cari nu se împrietenesc nici azi cu manifestările culturale româneşti din acel teritoriu.

Dintre celelalte măreţe manifestări, relevăm defilarea cortegiului etnografic: Şezătoarea, din ţara Oaşului, a făcut duioasă impresie, cu diferitele datini de tors, seceriş, nuntă, cules de fructe, industria aurului, cântece şi jocuri etc.

Rămâne, fireşte, mai pe sus de toate, ca problemele importante, privitoare la acest ţinut dela graniţa apuseană a ţării, — scoase la iveală, cu prilejul adunării anuale recente, în temeinice rapoarte şi iscusite cuvântări, — să fie împărtăşite de toată atenţiunea celor chemaţi şi să fie duse la îndeplinire fără amânări.

Aşa b. o., să nu se uite, că funcţionarii, între cari şi preoţii, trebue selecţionaţi îndeosebi şi plătiţi la timp şi mai cu dărnicie decât în alte locuri; «politica» de partid ar fi noroc să înceteze cu totul la sate, în care nu poate pricinuì decât o statornică învrăjbire între săteni; — mai multă îngrijire pentru oropsiţii colonişti din partea locului; un control serios al presei minoritare, finanţate şi din străinătate, pentru propagandă revizionistă.

Dacă nu se va schimba situaţia nenorocită dela graniţă, şi dacă nu se va lua în seamă tot ceeace s'a constatat acum la Satu-Mare, duşmanii neamului românesc şi ai bisericii noastre vor putea continua netulburaţi să exploateze mai departe generositatea, — exact indolenţa, — noastră proverbială.

„Salvarea să ne fie în noi înşine“

In Nr. 38 a. c. al *Telegrafului Român*, părintele *Coriolan Drăgan* deschide discuţia asupra problemei de ajutorare a preoţilor — pentru cazurile de moarte a soţiilor lor, — potrivit normelor din regulamentul actual al fondului de ajutorare a familiilor preoţeşti.

In adevăr, ideea sulevată de părintele Drăgan e de importanţă covârşitoare pentru ajutorarea preotului în caz că rămâne văduv prin moartea soţiei sale; şi considerând că mulţi preoţi rămân în stare de văduvie chiar în perioada cea mai critică a vieţii lor familiare, cu copii minori, fără alte resurse materiale decât infimul salar ce-l ridică dela stat, — în lipsa soţiei ruinându-i-se şi mica gospodărie din jurul casei, am convingerea că clerul întregei Mitropolii va adopta propunerea părintelui Drăgan şi va aproba dispoziţii ce s'ar lua în acest scop în regulamentul de ajutorare al fondului preoţesc.

Căci, în adevăr, până când se va rezolvi după norme echitabile cauza salarizării şi pensionării clerului bisericii noastre ardelene, sântem reduşi numai la propriile noastre mijloace de ajutorare adoptând deviza: «*Toţi pentru unul şi unul pentru toţi*».

Contribuind lunar cu încă 100 lei la acelaşi fond, ne-am ajutat şi pe noi preoţii în cazurile văduviei noastre cu acelaşi capital de 30—50 mii care îl ridică familiile noastre când rămân după noi.

Insă, fiindcă chestia modificării şi întregirii regulamentului de ajutorare preoţesc în scopul preconizat aparţine congresului preoţesc, pentru ca ideea să se generalizeze pe întreaga Mitropolie şi să se adoapte în plenul congresului, îmi exprim dorinţa de a ruga pe P. C. Sa părintele asesor *Dr. Gh. Ciuhandu*, distinsul preşedinte al asociaţiei noastre, să binevoiască a intercala, în programul viitorului congres, noul punct ce se referă la problema ce o discutăm. Cu aprobarea congresului fiecare eparhie îşi va putea face adausele şi modificările cuvenite în regulamentul-statut al fondului ei de ajutorare preoţesc.

Nu mă îndoesc că clerul nostru va primi cu însufleţire şi cu încredere propunerea, care dusă la realizare va forma o a doua verigă în lanţul acţiunii de ajutorare reciprocă prin fondul nostru de ajutorare, care s'a dovedit a fi atât de binefăcător pentru noi şi familiile noastre. —

A doua chestiune, a înfiinţării unei *case de economii*, e tot atât de binevenită şi sântem mulţumitori părintelui Drăgan pentru propunerile sale. Şi fiindcă mijloacele de bază ale acestei case de economii, după concepţia părintelui Drăgan, nu ne-ar însărcina cu cotizaţii insuportabile şi ar fi acceptabile, considerând foloasele materiale ce le-am trage după această instituţie, ar urma ca discuţia asupra ei să rămână des-

Probleme-Recensii-Comentarii

Liceul ortodox român „A. Şaguna" dela Braşov. — **Direcţia liceului nostru braşovean a anunţat, la începutul noului an şcolar, că — în conformitate cu ordinul Consiliului Arhiepiscopiei de Alba-Iulia şi Sibiu — sânt admişi să se înscrie în clasa** *primă* **liceală şi consecutiv în anii următori în celelalte clase, numai elevi** *creştini.*

Măsura aceasta de a face loc creştinilor, şi mai ales fiilor neamului nostru doritor de lumină, în liceul care poartă numele marelui ierarh al bisericii ortodoxe ardelene, a scos din sărite unele ziare înstrăinate de aspiraţiile naţionale creştine ale neamului, şi le-a îndemnat să declare că măsura luată de Arhiepiscopia ardeleană este „total greşită şi de condamnat".

Marea majoritate a presei româneşti a găsit însă, dimpotrivă: *deplin îndreptăţită* **hotărârea referitoare la înscrierile elevilor în liceul confesional dela Braşov.**

Alarmarea unor anumite cercuri n'are darul d'a speria pe cei conştienţi de făptuirile lor.

*

Măsură dureroasă şi greşită. — *Programa analitică prevede pentru învăţământul Religiei, în şcoalele secundare, câte* **două ore** *la săptămână până în clasa VI, în clasele VII şi VIII câte o oră.*

Cu toate acestea, în orariul nou se prevede câte **o singură oră** *pentru* **toate** *clasele superioare; la şcoalele normale de asemenea o singură oră până în clasa VII, ear în clasa VIII religia este cu totul înlăturată.*

Măsura aceasta dureroasă se pune în calea bunelor servicii, pe care biserica are să le aducă ţării şi neamului nostru prin înrâurirea catehizaţiei, — din nenorocire tot mai redusă, — în viaţa şcoalei de astăzi.

Arhiereii bisericii noastre au intervenit la ministerul instrucţiunii, ridicând cuvântul împotriva scoaterii învăţământului religios din şcoalele secundare.

Avem convingerea, că şi Frăţia Ortodoxă Română, întrunindu-se peste câteva zile în congresul său anual, are să-şi înscrie între punctele programului afirmarea şi apărarea credinţei ortodoxe, stăruind pentru aplicarea exactă a normelor prevăzute în legiuirile învăţământului nostru public.

*

Pildă de buni creştini. — In Duminica din 8 Septemvrie 1935 s'a ţinut la *Orăştie* jubileul festiv semicentenar al institutului financiar *Ardeleana*, una din ctitoriile marelui român şi ortodox *Dr. Ioan Mihu*, bărbatul luminat care a luat parte activă la toate mişcările culturale, bisericeşti şi politice din Ardeal, aducând pretutindeni preţioase servicii, — ear la moartea sa (în 1927) şi-a lăsat, prin testament, toată averea sa arhiepiscopiei noastre.

Cu ocazia jubileului s'a scos în evidenţă progresul realizat de *Ardeleana* pe teren economic, financiar, cultural şi naţional şi s'au adus meritate omagii preşedintelui societăţii, dlui *Dr. Aurel Vlad*, luptătorului pentru salvarea creditului românesc în Ardeal.

Adunarea festivă, la propunerea preşedintelui său, a dlui Dr. A. Vlad, a primit cu mare însufleţire lansarea unui apel în scop de-a aduna obolul material necesar desăvârşirii lucrărilor *la biserica ortodoxă din Geoagiu-Băi*, ear cu colectarea sumelor a fost încredinţată dşoara Doina Dobo.

*

Carte de zidire sufletească. — Dintr'o recensiune scrisă de dl I. Lăncrăjan în ziarul *Ţara Noastră* din 14 l. c., asupra *Cărţii de Rugăciuni*, de curând apărute la Sibiu, desprindem părţile următoare:

Omul veacului al XIX-lea, încrezut prea mult în propriile sale puteri, a uitat pe Dumnezeu, iar prin aceasta însuşi rostul şi chemarea sa în lume. De aci, ca o consecinţă imediată, o serie de tulburări, de răsturnări de valori, de cutezanţe nepermise, de fărădelegi şi păcate.

Dacă aci rezidă cauza răului de care suferim, atunci e firesc ca şi îndreptarea tot de aici să pornească, adecă: întoarcerea omului spre Dumnezeu, singurul reazim adevărat al sufletelor noastre. Acest proces lăuntric se şi observă, atât în viaţa indivizilor, cât şi a societăţilor, tot mai viu pronunţându-se. Sânt atâtea cărţi scrise în timpul din urmă, constituind dovezi, cu privire la această pocăire şi întoarcere a omului spre Ziditorul său.

In *această* lumină trebue văzută şi înţeleasă şi apariţia cărţii de rugăciuni, întocmită de Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit *Nicolae*. Ca un adevărat conducător de suflete, distinsul ierarh a citit pulsul spiritual al vremii şi-a pătruns marea necesitate a unei cărţi de zidire sufletească pentru toată lumea, indiferent de starea socială sau vârstă.

Valoarea acestei lucrări însă, nu constă numai în faptul că răspunde unei necesităţi reale, ci şi în modul în care neobositul cărturar şi ierarh a înţeles s'o întocmească. Intr'adevăr, cartea aceasta de rugăciuni, prin bogăţia textelor, prin forma estetică, prin tehnica tiparului, prin fineţea hârtiei, prin limba literară, întrece tot ceea ce am avut până astăzi în acest domeniu. Ea constitue, fără nici o exagerare, un monument isbutit de artă şi tehnică, fiind în acord cu evoluţia limbii, cu progresul şi nevoile sufleteşti de astăzi.

Scopul pe care l-a urmărit autorul întocmirii acestei rare cărţi „ca prin ea, cât şi prin celelalte mijloace ale bisericii, să se reverse comoara darurilor duhovniceşti ale rugăciunii peste iubitul nostru popor dreptcredincios", este pe jumătate atins prin însăşi forma şi modul în care s'a săvârşit. Sântem convinşi, că orcine va avea în mână această carte, va fi ispitit s'o cerceteze şi, cercetând-o, să-şi găsească din plin hrana sufletească. Incât, nu avem cuvinte destule să apreciem această lucrare de mult gust, de netăgăduit mijloc de elevare spirituală, de reală necesitate pentru sufletele dornice de regăsire cu Dumnezeu şi de călăuză sigură în vederea mântuirii adevăraţilor credincioşi.

*

Dela congresul naţional-socialist din Nürnberg. — In şedinţa congresului, din 11 Septemvrie 1935, s'a citit *proclamaţia* cancelarului *Hitler*, care afirmă între altele:

„In deosebi trebue, cu o fanatică aprindere („mit fanatischer Verbissenheit") să aducem la biruinţă principiul: *Un duşman al statului naţional-socialist, fie din lăuntru, fie din afară, n'are să cunoască, nici să găsească în Germania un loc, care să-i stea la dispoziţie cu buna judecată sau chiar cu ajutorul nostru*». —

Dacă e vorba acum şi de problema apărării *noastre* naţionale, nu putem decât să consimţim cu declaraţiile din proclamaţia cancelarului german. Hitler, Führerul, a exprimat un principiu, asupra căruia avem să stăruim în raporturile noastre cu cercurile minoritare. Ori cât de generoasă şi tolerantă ar fi naţia românească, slăbiciunea sa nu poate sporì până acolo, ca să mai susţie în funcţii slujbaşi minoritari cu sentimente foarte dubioase, sau invederat vrăjmaşe stăpânirii româneşti a ţării, când duşmani din afară îş caută tovarăşi în lăuntrul ei gata să le facă servicii.

Cuvintele lui Hitler trebue să ne facă atenţi la cercetarea cu grijă a problemei de apărare naţională; — vom căuta astfel şi noi, românii, cu toată energia fanatică, să aducem la biruinţă principiul: *Un duşman al statului român, fie duşman din lăuntru, fie din afară, n'are să cunoască, nici să găsească în România un loc care să-i fie pus la îndemână cu buna judecată sau chiar cu ajutorul nostru.*

Ceea ce face o ţară mare şi tare, cu atât mai vârtos trebue s'o facă o ţară care nu-i prea mare, nici prea tare.

*

Izbăvire prin Biserica lui Hristos, *de Pr. Ioan Alexandrescu, Sibiu, 1935, Tip. Arhidiecezană. — O broşură de 36 pagini. Preţul 8 Lei.*

In Biblioteca populară «Popasuri Duhovniceşti», tipărită la Sibiu, a apărut această broşură, care nu este decât o frumoasă desvăluire de gândiri duhovniceşti, menite să răscolească sufletele cetitorilor, făcându-i să înţeleagă tot mai adânc legătura lor faţă de Domnul şi Mântuitorul nostru Isus Hristos. Cărticica «Izbăvire prin Biserica lui Hristos» începe cu tâlcuirea despre înţelesul cuvântului «Biserică» atât ca lăcaş sfânt de jertfă, rugăciune şi închinare, cât şi ca adunarea dreptmăritorilor ortodocşi creştini.

Fiii Bisericii, doritori să trăească o viaţă nouă creştină, sfântă şi fără prihană, aşa cum cere Mântuitorul, vor găsi în paginile lucrării de mai sus îndemn şi învăţătură, scoase şi lămurite din adevărurile sfintei Evanghelii.

*

Conferinţă preoţească. — Preoţimea ortodoxă a protopopiatului *Băiţa*, s'a întrunit în conferinţă preoţească, pentru luna Septemvrie, în ziua de 15 c. în parohia *Trestia*. Conferinţa s'a ţinut în legătură cu adunarea societăţii „Oastea Domnului".

In acest scop, încă din seara de Sâmbătă 14 Septemvrie, părintele D. Secărea, împreună cu alţi preoţi, au descălecat în această parohie, unde, în faţa unui mare număr de credincioşi, au săvârşit serviciul vecerniei, urmate de slujba privegherii şi de predica rostită de părintele protopop, şi cu mărturisirea credincioşilor.

Duminecă, în 15 Septemvrie, când sunetul toacei şi al clopotelor cheamă pe tot creştinul la rugăciune, preoţimea tractuală, deşi răspândită pe toate vârfurile şi răspântiile munţilor şi ale dealurilor Zarandului, a răspuns chemării sale cu mare dragoste, luând parte, la această sărbătoare, în număr complet.

La ora $7^1/_2$, s'a continuat mărturisirea credincioşilor cari voiau să se apropie de sfintele şi dumnezeeştile Taine ale Domnului nostru Isus Hristos. La ora 8 jumătate a sosit în parohie, trimisul Inalt Prea Sfinţitului nostru mitropolit *Nicolae*, în persoana P. C. părinte profesor *Dr. N. popoviciu*, însoţit fiind de către P. C. părinte protopop D. Secărea. P. C. părinte profesor este salutat, în numele preoţimii tractuale şi a credincioşilor din parohia Trestia şi jur, de către părintele Vasile Roman, parohul din parohia susnumită. După aceasta, preoţimea şi credincioşii, au întrat în sfânta biserică, unde s'a început serviciul sfintei liturghii, ale cărei răspunsuri le-a dat corul bărbătesc din Băiţa, sub conducerea părintelui protopop D. Secărea.

Credincioşii cari se mărturisiseră, au fost împărtăşiţi de către P. C. părinte N. Popoviciu, cu sfintele Taine, iar după terminarea serviciului divin, preoţimea, împreună cu poporul de faţă au trecut în curtea bisericii, unde s'a oficiat rânduеala sfinţirei apei; după sfârşitul conferenţei fiecare preot a prezentat darea de seamă cerută prin ord. circular Nr. 6281—1935 punctul VII.

La ora 4, preoţimea s'a îndreptat spre sf. biserică, unde, în cadrele mişcării „Oastea Domnului", au predicat părintele prof. Dr. N. Popoviciu şi părintele Nicolae Perian-Sălişte. Rar i-a fost dat poporului, din Trestia şi jur, să audă cuvinte aşa de mişcătoare ca la acest prilej.

Părintele profesor ni-a arătat atât de elocvent, care este adevărata mântuire şi care sânt mijloacele de-a o putea dobândì de către fiecare creştin adevărat.

Cătră seară, preoţimea şi credincioşii celor 15—20 de comune, cari veniseră la adunare, s'au retras în sunetele cântecelor duioase, părăsind, cu mulţumire sufletească, parohia Trestia, în care li-a fost dat să petreacă o zi în Domnul şi cu Domnul.

Pr. *Alexie Popa*

*

Conveniri la sate. — **Intelectualii originari din comuna fruntaşă, curat ortodoxă,** *Lancrăm*, **judeţul Alba, au avut laudabila inspiraţie de a organiza tot la cinci ani câte o întrunire a tuturor fiilor răsăriţi din respectiva comună, dar, în urma ocupaţiilor, răspândiţi în întreaga ţară până şi peste graniţele ei.**

Aceste conveniri, afară de partea distractivă, au în deosebi nobilul scop de a strânge şi cimenta legăturile sufleteşti ale celor rămaşi acasă în sat cu cei născuţi acolo, dar plecaţi în alte părţi, conform modului de trai sortit sau ales. Apoi, de a reînvia în memorie la faţa locului frumoasa viaţă cu peripeţiile ei de nevinovăţia copilăriei şi mai ales de a asculta povestirile de bucurie sau eventualele doleanţe ale fraţilor lor trupeşti şi sufleteşti, venindu-le în ajutor cu sfaturi binevoitoare sau şi cu mijloace materiale şi ajutoare băneşti, şi contribuind astfel la bunul progres al comunei.

In zilele de sărbătoare din 20 şi 21 Iulie ale anului curent, anume alese pentru a nu răpì sătenilor timpul lucrului scump de vară, aproape toţi fiii răsăriţi din comuna Lancrăm, fără deosebire de clase şi ocupaţii, s'au întrunit în al doilea congres al lor, având un program bine definit.

Participând întâi la serviciul divin împreunat cu invocarea Duhului sfânt în biserica locală şi la parastasul pentru odihna sufletelor celor răposaţi, am mers în procesiune la monumentul eroilor, unde a cântat corul cu fanfara şi s'au ţinut vorbiri.

In cadrele întrunirii, ţinute în şcoală, sub conducerea venerabilului Părinte protopop *Avram Păcurar* **din Mercurea şi a inspectorului şcolar în pensie** *Ioan Pavel* **din Bistriţa, între altele s'a discutat înfiinţarea şi zidirea neîntârziată a unei „Casei culturale", punându-se imediat bază prin subscripţii la un fond de peste 34.000 lei, şi urmând să se continue colecta.**

Dl profesor *Dr. Petraşcu*, **dela academia teologică din Cluj, explicând în o scurtă conferinţă noua lege a cooperaţiei, în urma propunerii sale s'a hotărât înfiinţarea unei «***Bănci populare ca societate cooperativă de credit şi economii***» pentru acordarea de împrumuturi ieftine.**

După ameazi s'a vorbit sătenilor despre educaţia tineretului, despre rentabilitatea şi întroducerea electricităţii în sat, despre repararea morilor, despre îmbunătăţirea morilor, despre îmbunătăţirea păşunatului comunal etc.

Vechea fostă societate culturală „Progresul" a studenţilor din localitate, fuzionând cu societatea culturală «*Lucian Blaga***», care a luat fiinţă mai târziu, şi care fiind persoană juridică înregistrată legal, poartă cu mândrie numele poetului născut în Lancrăm, a organizat din acest prilej un reuşit festival artistic.**

Astfel de conveniri la sate contribue tot mai mult la înălţarea sufletească a poporului şi a tuturor participanţilor, la strângerea legăturilor necesare între orăşeni şi săteni, pentru o cât mai creştinească şi naţională colaborare.

Un participant

---

chisă, întrucât mi se pare că întemeerea ei prezintă multe greutăţi tehnice şi de administrare.

Ca instituţie proprie a clerului arhiepiscopiei noastre, va trebui să fie condusă după sistemul de operaţiuni bancare, având şi un corp de funcţionari aparte, cari trebue retribuiţi potrivit muncii ce vor presta. Deci chestiunea trebue supusă aprobării autorităţii bisericeşti, căci instituţia nu se poate nici întemeia, nici pune în lucrare decât cu concursul, aprobarea şi sub controlul direct al autorităţii bisericeşti.

Pr. **Iuliu Moldovan**

C. preoţi să stea în fruntea mişcării

Oastea Domnului

Cronică bisericească externă

Biserica sinodală rusească cu reşedinţa azi în Carloviţ şi sub conducerea învăţatului mitropolit Antonie, suspendase pe mitropoliţii Evloghie din Paris, care s'a pus în legătură cu patriarhul din C-pol, şi Platon al Americii de Nord, care avea tendinţe separatiste, — cu gândul că astfel se vor întoarce mai uşor în sânul Bisericii. In revista „Viaţa bisericească", organul Bisericii sinodale ruseşti din Carloviţ, se dau însă fapte care desmint în totul aşteptările aderenţilor Mitrop. Antonie. Mitropolitul Evloghie al Ruşilor din Apusul Europei s'a amestecat şi în jurisdicţia streină hirotonind în Martie a. c. pe arhim. Ioan ca episcop de Chersonez. Pe de altă parte, episcopii ruşi din America, alegând după moartea recent întâmplată a lui Platon, ca mitropolit, pe Teofil, acesta s'a declarat şef spiritual al ruşilor ortodocşi din St. Unite şi Canada şi independent înîru toate de orce altă autoritate, motivând că dupăcum la 1432 când patriarhul de C-pol ajunge sub turci, mitropolitul Rusiei s'a declarat independent, tot aşa azi când Moscova stă sub tirania bolşevică, biserica rusă a Americii de Nord se declară şi ea independentă.

Comentând faptele acestea, organul sinodal acuză pe numiţii ierarhi şi ca nepatrioţi, rupându-se şi formal de autoritatea spirituală a Bisericii ruse care nu va întârzia, dată fiind slăbirea continuă a bolşevicilor, să devie iar autoritatea duhovnicească a întregului popor rus pravoslavnic. In despărţirea aceasta, zice acelaş organ, influenţa protestantă şi egoismul personal au lucrat împreună.

— Mitropolitul Antonie dela Carloviţ, autorul vestitului catehism ortodox, tradus şi în româneşte de pr. Ţincoca, va scoate în curând o serie de studii (în ruseşte) despre: 1. Insemnătatea morală a dogmei sf. Treimi 2. Insemnătatea morală a dogmei despre Biserică 3. Biserica ecumenică şi popoarele 4. Datele psihologice pentru libertatea voii şi răspunderii morale 5. Cuvântări, omilii, epistole. Ceice vor să s'aboneze să trimită 35 fr. fr. pe adresa: Pr. Petru Bielovinciof, Beograd Krupoka 20 (Jugoslavia).

— Mitropolitul Evloghie dela Paris se plânge de mizeria morală şi materială (şomaj) a credincioşilor lui. **T. B.**

INFORMAŢIUNI

Intru pomenirea regretatului Gh. Bogdan-Duică. *Doamna Constanţa Bogdan-Duică, cu aceeaşi nemărginită durere, vesteşte familiei şi celor cari l-au cunoscut şi apreciat, împlinirea unui an dela pierderea bunului şi în veci neuitatului ei soţ* **Gheorghe Bogdan-Duică,** *fost Profesor Universitar şi Membru al Academiei Române.*

Serviciul divin, pentru pomenirea odihnei sufletului său bun şi drept, se va oficia Duminecă, 22 Septemvrie 1935, ora 12, în Catedrala ortodoxă şi la Cimitirul central din Sibiu.

Inaugurarea noului local de şcoală primară „Regele Carol II" din fruntaşa comună *Slimnic*, în vecinătatea Sibiului, s'a făcut Duminecă, în 15 Septemvrie a. c. cu deosebită solemnitate. Slimnicenii, în dragostea lor faţă de aşezămintele de cultură, şi-au ridicat unul dintre cele mai impunătoare aşezăminte de acest fel, din Ardeal. Infăptuirea dela Slimnic se încadrează în muncă neprecupeţită pe care cărturarii satului, preoţi, învăţători şi notari, au desfăşurat-o în cei 17 ani dela desrobire. Clădirea şcoalei are 8 sale de învăţământ, cancelerie, locuinţa pentru director, şi local pentru grădina de copii mici. Fie ca noul altar de cultură să progreseze în duhul tradiţiilor noastre!

Locul Minunilor, Maglavitul, a fost cercetat în ziua de 14 Septemvrie 1935 de un mare număr de credincioşi, între cari erau şi 120 persoane din Sibiu şi satele învecinate: plugari, meseriaşi şi funcţionari, înfrăţiţi cu toţii în aceeaş credinţă. Sfânta liturghie a fost slujită de P. S. Sa episcopul Vartolomeu al Râmnicului şi Noului Severin, înconjurat de un mare sobor de preoţi. P. S. Sa a cuvântat mulţimilor, la acest prilej, şi a dat binecuvântarea arhierească ciobanului Petrache Lupu.

Măsură nimerită. Ministerul instrucţiunii a trimis revizoratelor şcolare o circulară, în care, între altele, cere ca în învăţământul primar să se ţină cursuri în aer liber în tot timpul cât se va menţinea căldură.

ŞTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, 22 Septemprie 1935, va predica părintele protoiereu *I. Dăncilă.*

Mulţumită. Cu ocazia căsătoriei tinerilor Moise Ilea cu Valeria Duca, dl Ioan Stanciu, m. zugrav, a colectat dela nuntaşi suma de Lei 506 pentru fondul Victor şi Eugenia Tordăşianu al Reuniunii meseriaşilor români din Sibiu. — Pentru prinos mulţumeşte: *Comitetul.*

Locuitorii oraşului Sibiu, cari pot face dovada că aveau dreptul a fi înscrişi în registrul de cetăţenie al municipiului Sibiu, şi cari din anumite motive au fost omişi (şi nu sânt înscrişi nici în registrul de cetăţenie al altei comune), sânt obligaţi ca, până la data de 28 Septemvrie 1935 să se prezinte la primăria municipiului Sibiu, strada mitropoliei Nr. 4, camera Nr. 29, în zilele de lucru, între ora 9—12 a. m. pentru a da lămuriri şi în scopul întocmirii unui tablou nominal cerut de ministerul justiţiei referitor la dreptul lor de cetăţenie.

Poşta redacţiunii

Pr. *I. B.* în *R.* Ai făcut foarte bine cetind poporului în biserică *prefaţa* Cărţii de rugăciuni, scrisă de I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae. Şi alţii au procedat tot aşa, şi ar fi bine să facă toţi preoţii la fel. E cea mai potrivită recomandaţie a acelei frumoase cărţi, care n'ar trebui să lipsească din mâna creştinilor noştri.

Trimite paralele încassate acum, fără să mai aştepţi terminul de 1 Decemvrie fixat în Circulara Nr. 6281. Aşa să facă toţi ceice au încassat preţul vânzării exemplarelor trimise: să expedieze banii la Cassa arhidiecezană. Va trebui publicată în curând a doua ediţie şi trebuesc bani pentru tipărirea ei.

Intârzierea ţi s'a scuzat de astădată. I. P. Sf. Sa poartă conspectul celor ce răspund la timp, dar *şi a celor ce întârzie.* Deci *să grăbească* toţi cu răspunsul.

V. D. I. Studiul trimis se va publica poate la „Rev. Teologică". Trimite din cele ce spui. In deosebi articole pastorale ca exemple. Ce va fi bun, se va publica.

Nr. 243—1935 (37) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Poeniţa Tomii** cu filiile **Ferigi** şi **Merişorul de munte,** din protopopiatul Dobra, se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Intregirea salarului dela stat.
2. Sesia parohială 6 jug. 376□ arător, 2 jug. 284□ fânaţ, 1 jug. 207□ grădină şi 5 jug. 200□ păşune, precum şi folosirea cimitirelor, peste tot 14 jug. 1067.□
3. Birul parohial (adăul) în bucate, câte 20 litri porumb sfărâmat sau grâu de fiecare casă.
4. Venitele stolare uzitate în protop.
5. Până la edificarea casei parohiale, matera va închiria locuinţă potrivită.

Cererile de concurs şi aprobarea dela Consiliul arhiepiscopesc, de a concura, se vor înainta în termin oficiului protopopesc, ear concurenţii se vor prezenta în parohie spre a face cunoştinţă cu credincioşii.

Oficiul protopopesc al tractului Dobra, în înţelegere cu consiliul parohial.

Dobra, la 23 Mai 1935.

Iosif Morariu,
protopop.

Nr. 244—1935 (38) 1—3

Concurs

Pentru îndeplinirea postului de paroh în parohia de clasa III-a **Cerbia** cu filia **Pogăneşti,** din protopopiatul Dobra, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Venitele acestui post sânt:

1. Intregirea salarului dela stat.
2. Folosirea cimiterului dela biserică.
3. Sesia parohială de materă 7 jug., ear dela filie 2 jug.
4. In loc de adău în bucate, 2 jug. primit cu reforma agrară.
5. Venitele stolare uzitate în tract.
6. Parohia se va îngriji de locuinţă pentru preot până la facerea casei parohiale.

Cererile de concurs şi aprobarea de a concura dela Consiliul arhiepiscopesc, se vor înainta în termen oficiului protopopesc, ear concurenţii se vor prezenta — cu avizul protopopului — în parohie spre a face cunoştinţă cu credincioşii.

Oficiul protopopesc al tractului Dobra, în înţelegere cu consiliul parohial.

Dobra, la 7 Iunie 1935.

Iosif Morariu,
protopop.

Nr. 223—1935 (39) 1—3

Concurs

Se publică concurs pentru întregirea parohiei vacante de cl. III-a **Socet** cu filiile **Poiana-Rechiţelii** şi **Runcul-Mare,** din protopopiatul Hunedoarei, cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post:

a) Casă parohială corăspunzătoare.
b) 4 jug. fânaţ.
c) Câte una măsură porumb smicurat, (măsura à 30 litri), sau preţul de piaţă a unei măsuri de porumb smicurat, dela fiecare familie din materă şi filii.
d) Una zi de lucru de fiecare fum din materă şi filii.
e) Stola obişnuită în parohie.
f) Salarul dela Stat.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român al Hunedoarei, în termenul indicat.

Candidaţii vor anexa la cererile de concurs şi concesiunea dela Preaven. Cons. Arhiepiscopesc că pot candida la această parohie.

Candidaţii se vor prezenta, cu încuviinţarea prealabilă a oficiului protopopesc, în vre-o Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a fi cunoscuţi de către parohieni.

Oficiul protopopesc ortodox român al Hunedoarei în înţelegere cu consiliul parohial.

Hunedoara, 22 Mai 1935.

Pr. **Nicolae Suciu,**
adm. protopopesc.

La 14 Octomvrie 1935 se vinde în localul Cărţii funduare prin licitaţie, imobilul din centru Ocna-Sibiului, Piaţa Traian Nr. 5, circa 6 jugăre jumătate teren, casă cu 4 încăperi şi atelier. Informaţii: Banca Românească, Sibiu. [20] 2—2

(28) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. întâia **Ocna de sus,** protopopiatul Sibiu, se publică concurs cu termin de 30 de zile dela întâia publicare în Telegraful Român, pe lângă următoarele retribuţiuni:

1. Salar dela stat conform coalei B.
2. Sesiune parohială şi anume: arător şi fânaţ 20 jug. 1444 st.□
3. Pentru casă parohială se îngrijeşte preotul nou ales din propriile sale mijloace.
4. Venitele stolare uzitate în parohie.

Concurenţii îşi vor înainta cererile de concurs însoţite de actele necesare, oficiului protopopesc în terminul prescris şi vor dovedi totodată că au obţinut aprobarea P. V. Consiliu Arhiepiscopesc de a putea candida la această parohie. Cu încuviinţarea prealabilă din partea oficiului protopopesc, se vor prezenta în parohie pentru a face cnnoştinţă cu poporul, a predica şi servi.

Oficiul protopopesc al Sibiului în înţelegere cu consiliul parohial respectiv.

Sibiu, 25 Iunie 1935.

Emilian Cioran
protopop.

Nr. 320—1935 (26) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III **Teiu,** cu filia **Lăsău-Grind,** din protopopiatul Dobra, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Retribuţiunile după acest post sânt:

1. Intregirea dotaţiunei dela stat.
2. Sesia parohială, în materă 5 jug. 1120□ arător şi 1 jug. 1340□ fânaţ; la filii 3. jug. arător şi 8 jug. fânaţ, de tot 18½ jugăre.
3. Folosirea a 4 jug. arător, — 2 dela materă şi 2 dela filie — în locul adăului obişnuit în bucate.
4. Venitele stolare uzitate în protopopiat.

Cererile de concurs, însoţite de documentele prescrise, precum şi autorizaţia Consiliului arhiepiscopesc, se vor înainta oficiului protopopesc din Dobra în terminul fixat, iar concurenţii vor binevoi a se prezenta în parohie spre a fi cunoscuţi de credincioşi.

Oficiul protopopesc cu consensul consiliului parohial.

Dobra, la 14 August 1935.

Iosif Morariu
protopop.

Nr. 96—1935 (40) 1—1

Concurs repeţit

Pentru întregirea postului de cântăreţ la biserica română ortodoxă din Turda se publică nou concurs, cu termen de 30 zile, în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Sesiune cantorală 8 jugăre fânaţ.
2. Locuinţă în natură.
3. A treia parte din venitele stolare.
4. Salar dela stat după punerea în aplicare a legii bisericii din 1925.

Candidaţii reflectanţi îşi vor înainta cererile de concurs instruite în ordine cu diploma de cântăreţ sau alte certificate de cvalificaţiune cerută de regulamentele din vigoare, spre a putea ocupa un post de cântăreţ dela oraşe, cum şi extras de botez sau alte documente recomandatoare, şi cu prealabila învoire a subsemnatului se vor prezenta la biserică spre a-şi arăta dexteritatea în cântări.

Vor fi preferiţi candidaţii cari vor fi capabili de a conduce independent corul bisericesc.

Turda, 10 Septemvrie 1935.

In acord cu comitetul parohial:

J. Murăşianu
protopop.

Spitalul de boli mintale, Sibiu

Nr. 1581— 1935 (21) 1—1

Publicaţiune

Pentru aprovizionarea Spitalului de boli mintale, Sibiu, cu tot soiul de carne; derivate şi coloniale pe durata de un an, se va ţinea prima licitaţie în ziua de *28 Octomvrie 1935* ora 9 a. m. în biroul administrativ al spitalului.

Caetul de sarcini se poate vedea la spital în orele oficiale.

Licitaţia se va ţinea în conformitate cu dispoziţiile dela art. 80—110 din L. C. P. şi art. 31—51 din Regulamentul O. C. L.

Sibiu, 17 Septemvrie 1935.

Dr. Gh. Preda
medic primar, director superior, inspector general sanitar.

Muntean
administrator.

Preţioasa Carte de Rugăciuni, trimisă parohiilor din Arhiepiscopie, se bucură de-o însufleţită primire din partea bunilor credincioşi dela sate. Li se recomandă în deosebi ediţia cu 70 lei, legată în pânză.

Nr. 253—1935. [29] 2—3

Concurs

Se publică concurs pentru întregirea parohiei vacante de cl. III-a Alun cu filiile Bunila şi Vadu-Dobrii, din protopopiatul Hunedoarei, cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Beneficile împreunate cu acest post sânt:

a) **Casă parohială corăspunzătoare.**
b) **6 jug. fânaţ din partea comunei politice.**
c) **Adău: 100 [una sută] Lei de familie [cca 317 familii în materă şi filii].**
d) **Stola obişnuită în parohie.**
e) **Salarul dela stat.**

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român al Hunedoarei, în termenul indicat.

Candidaţii vor anexa la cererile de concurs şi concesiunea dela Preaven. Consiliu Arhiepiscopesc, că pot candida la această parohie.

Candidaţii se vor prezenta, cu încuviinţarea prealabilă a oficiului protopopesc, în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a fi cunoscuţi de către parohieni.

Hunedoara, 25 Iunie 1935.

Oficiul protopopesc ortodox român al Hunedoarei în înţelegere cu consiliul parohial.

Pr. Nicolae Suciu,
adm. protopopesc.

Cereţi, dela Libraria Arhidiecezană Sibiu, cartea acum apărută:

ISTORIA BISERICII şi a vieţii religioase a românilor din Transilvania, — lucrare datorită distinsului scriitor şi istoric Ştefan Metes.

Intelectualii noştri, preoţi şi mireni, precum şi bibliotecile poporale, au prilej de-a procura această preţioasă carte ce li se recomandă cu toată căldura.

Redactor responsabil: Pr. Dr. D. Stăniloae

Editura şi tiparul Tipografiei arhidiecezane